

De belofte van het paradijs

Han Bekkers

Achter de energie van zijn hart is David moe en verdrietig. Hij is moe van de strijd van zijn eigen, eenzame bestaan, en verdrietig om zijn verlangen naar zijn geliefde Ambar. Het zijn gevoelens die hij moeilijk kan accepteren, ook al houden ze hem af van het vinden van zijn levensgeluk. Het zijn deze gevoelens die hem zijn leven lang al doen verlangen te ontdekken wie hij in wezen is. In de afgelopen vijftig jaren van zijn leven heeft hij alles meegemaakt. Als zoon van een Joodse rabbijn is hij ingewijd in de geheimen van de Thora. Hij is rijk geworden in de effectenhandel, heeft samen met een inmiddels overleden geliefde de eenheid van het universum ervaren. Toch heeft al die jaren zijn obsessie naar wie hij echt is hem bezig gehouden. En vooral wat zijn bron van zijn bestaan is. In zijn zoektocht naar inspiratie en hulp heeft hij gehoord van de magische plaats Shambala, ergens diep verborgen in de Himalaya. Nieuwsgierig geworden reist hij naar Yuksom, de oorsprong van de verhalen over de legende van Shambala.

Aangekomen in Yuksom kijkt David om zich heen en ziet recht voor zich een sprookjesachtig gebouw met veel kleurrijke versieringen. Links van de ingang hangt een grauw bord met in verbleekte letters 'Shambaling Hotel'. Na een kortstondig vreugdemoment voelt hij zijn blijdschap al snel wegebben. Dit is toch niet wat ze kunnen bedoelen met Shambala? Een hotel onder de naam Shambaling? De moed zinkt hem in de schoenen, maar hij is uitgeput en besluit naar het hotel te gaan, want dan kan hij in ieder geval thuis zeggen dat hij één nacht in Shambala heeft geslapen. David moet glimlachen bij die gedachte, een wrange glimlach. Het hotel lijkt op een voornaam landhuis en misschien is het dat ooit ook wel geweest. Het is lang geleden dat er enig onderhoud aan is gepleegd, maar deze wat vervallen staat vormt tegelijkertijd de charme van het hotel. Hij loopt op de brede poort in het midden van de symmetrische gevel af.

De volgende ochtend loopt David het stadje in om te ontbijten in een van de cafés waar vooral mannen bij elkaar komen. 'Moonglow' staat er op het vervallen bord boven het rieten dak. Hij vraagt of iemand een gids kent die met hem mee wil de Himalaya in. Een jonge man met een korte baard en gitzwart haar stelt zich voor als Murugan.

'Wat zoek je in de Himalaya?' vraagt hij rechtsreeks.

'Ik zoek Shambala,' antwoord David even direct.

Het wordt stil in het café. Iedereen staart hem aan. Murugan knikt.

'Dat is goed, zegt hij. 'Morgen vertrekken we. De weg is lang en zwaar, maar er is meer. Er zijn krachten in die bergen die wij geen van allen kennen en ik weet dat zij zullen trachten te verhinderen dat je daar aankomt. Alleen als het jouw karma is dat je in Shambala moet zijn, maak je een kans. Velen hebben getracht Shambala te bereiken, maar slechts weinigen zijn geslaagd en nog minder zijn ooit teruggekeerd.'

David schrikt onwillekeurig en wordt koud vanbinnen.

Toch gaat David de volgende ochtend op stap, licht bepakt en met een stevige tak die als wandelstok dienstdoet. Zijn gids, Murugan, is een getaande Indiër die goed Engels spreekt. Al spoedig steken ze het dal over via de eerste voetgangersbrug en krijgt David met het indrukwekkende uitzicht over het dal, de rivier in de diepte, de watervallen en de bergen in de verten, een voorproefje wat deze reis zal inhouden. De eerste dagen komen ze nog door dorpjes en langs kleine lodges, restaurantjes en primitieve hotelletjes voor de vele inheemse en uitheemse wandelaars en trekkers, die bevoorraadt worden door de regelmatig passerende ezelkaravanen. Ze passeren de in vele duizenden jaren gebouwde terrassen waar rijst en koolzaad worden verbouwd. Als ze hoger komen, maken de akkertjes met boekweit en gierst plaats voor statige dennen met een stamomtrek van vele meters en meer dan twintig centimeter lange naalden. Nog later betreden ze een kaal landschap waar slechts gletsjermorenen resteren. De meeste mensen, vooral de vrouwen en kinderen, begroeten de groep met een vriendelijk namasté, wat het hart van David verwarmt.

David merkt dat hij het fijn vindt om, ondanks de zwaarte van de beklimming, in deze ongerepte natuur te lopen zonder de drukte en het stof van de steden. De indrukwekkende vijftoppige Kangchendzonga, de op twee na hoogste berg ter wereld, verschijnt al op verschillende momenten achter de bergruggen die ervoor liggen. De stilte in de bergen is oorverdovend en vormt een passende omgeving voor zijn zoektocht, vindt hij. In zijn zoektocht is hij de afgelopen jaren al langs vele bergen en dalen in zichzelf gekomen. Is zijn reis naar zijn bron niet ook de reis van zijn hoofd naar zijn hart en daarmee de langste reis die hij in zijn leven kan maken?

Ze vervolgen de zeker voor David zware tocht, niet gewend als hij is aan lange wandelingen met veel stijgen en dalen. Ze lopen over de millennia-oude handelspaden die overal door de Himalaya zijn aangelegd. Ze trekken door de overweldigende bergen, gestaag klimmend, elke dag iets hoger. De majestueuze Kangchendzonga laat steeds meer zien van zijn oerpracht. Het is er adembenemend, zowel wat het schouwspel van de bergen betreft, als het tekort aan zuurstof op deze grote hoogte.

Elke dag komen ze hoger en dichter in het berggebied. Ze lopen door lieflijke, groene bemoste dalen en langs griezelig steile kliffen op smalle, nauwelijks begaanbare paden. Op de hellingen komen ze herders met hun kudde geiten tegen of een eenzame bergbewoner met een mand vol gesprokkeld hout en hoog in de lucht zwieren roofvogels op zoek naar een prooi. 's Nachts huilen de wolven en hoort hij het gegrom van beren, maar door hun kampvuur zijn ze veilig. 's Nachts is het vrieskoud, overdag is het soms te warm als de zon fel boven hun hoofd schijnt. Na ruim een week weet David niet beter meer; het lopen wordt routine. Ze passeren *chörten*, stenen pilaren, en *mani's*, gebedsmuren met gegraveerde stenen platen met de tekst *Om mani padme hum* en afbeeldingen van hindoeïstische of boeddhistische goden en wijsgeren, soms versierd met oranje bloemen of gekleurde lappen stof als eerbetoon. Deze eenvoudige bakens verlichten Davids bezwaarde geest.

Als ze nog hoger komen, voelt David hoe een onbekende last elke dag steeds zwaarder op hem drukt. Zijn gids Murugan is schijnbaar onaangedaan en gaat elke dag weer zonder aarzelen op stap. Zo nu en dan onttrekt een zware nevel de blauwe lucht uit het gezicht en zuigt de schoonheid uit het landschap. Is David moe en uitgeput aan het raken van de moordende dagmarsen en de ijle lucht, begint hij te hallucineren of is er iets anders aan de hand?

Een hoge berg doemt voor hen op. Tussen de bergkammen, vlak langs een enorme gletsjer, is een pas zichtbaar. David ziet op tegen de stevige klim die voor hen ligt tussen de verspreid liggende rotsen. Gevaarlijke, vaak door sneeuw bedekte geulen manen hen tot grote voorzichtigheid. Uitgeput komt David aan het eind van de dag aan op de pas en hij ziet een besneeuwd dal voor zich glinsteren in de zon. Als hij uitgeput op een steen neerzigt, doorstroomt hem een diep geluksgevoel dat hij tot hier is gekomen. Op die avond zegt Murugan dat David vanaf hier alleen verder moet en hij wijst naar een bergpas in de verte.

‘Daar links voor ons is de berg Siniolchu, een van de mooiste bergen van de Himalaya, bijna 7000 meter hoog. Over de rechterflank loopt een pas. Die kun je nu nog niet zien, maar daar moet je naartoe nadat je dit dal bent overgestoken.’ Hij kijkt er bezorgd bij en David voelt een rilling over zijn rug lopen.

Het is helder weer en David ziet tussen twee majestueuze bergen aan het eind van het dal de contouren van een mogelijke bergpas boven een diepe kloof. Daar ligt waarschijnlijk de toegang tot Shambala! David ziet ertegen op om alleen verder te moeten.

Met lood in zijn schoenen gaat David de volgende dag alleen op pad. Aarzelend loopt hij de pas op, maar hij bedenkt zich, loopt terug, draait zich om en zwaait nog eenmaal naar Murugan, niet wetend of hij hem ooit nog terug zal zien. De hem zo vertrouwd geworden man, gewend aan het harde leven in al zijn eenvoud, blijft staan kijken tot hij uit het oog verdwenen is achter een bocht in de weg. Met de opkomende zon in zijn gezicht daalt David verder af het dal in, een moeilijke weg vol ijs, losse stenen en sneeuw, waar hij verschillende malen over uitglijdt. Halverwege de middag komt hij opgewekt aan in een smalle kloof met een woest schuimende bergbeek. Aan het eind van de kloof is een waterval die zich donderend naar beneden stort. De waterval rijst hoog boven hem uit en hij ziet langs de waterval een duidelijk zichtbaar pad naar de bergpas boven hem lopen. Het gaat al spoedig over in een ruw in de rotsen uitgehakte trap, bestoft met fijne poedersneeuw. Langzaam maar zeker doemt de bergwand voor hem op, de pas is duizelingwekkend hoog. Hij voelt zijn energie toenemen en kan niet wachten om te zien wat er aan de andere kant is. Licht daar het langverwachte Shambala? Met zijn zware bepakking loopt hij de laatste paar duizend treden naar boven, komt hijgend en wankelend boven en volgt strompelend het pad om een enorme rots heen. Een donkere poort rijst hoog voor hem op en verspert hem de weg. De reusachtige poort, verlicht door de laatste zonnestralen, maakt deel uit van de donker wordende bergwand, geheel in tegenstelling tot het licht van Shambala dat hij verwachtte. Maar door de gebrandschilderde smalle stroken glas tussen de ijzeren spijlen van de gebeeldhouwde toegangsdeuren schemert warm licht. Boven de deuren glanst een reusachtige korenbloemblauwe saffier, gevat in zilver filigraan. Als hij voldoende zelfvertrouwen heeft vergaard om deze laatste hindernis te nemen, klopt hij aan. Een zware dreun klinkt door de smalle pas en verstoort de serene stilte, maar er gebeurt niets. Nogmaals laat hij zich horen. Hij klopt, roept en kijkt zoekend rond of er een bel of iets anders is waarmee hij zijn aanwezigheid nog luider kenbaar kan maken. Ontmoedigd gaat hij op een steen naast de poort zitten en wacht tot een egdachte in hem opkomt. Als hij toegang mag krijgen tot Shambala dan zou de poort gewoon open moeten zijn! Hij staat op en duwt tegen de kolossale deuren, die inderdaad zacht ruisend meegeven en zich openen.

Verheugd ziet hij een lange donkere ruimte voor zich, spaarzaam verlicht door brandende toortsen. Hij loopt terug naar de trap die hem bij de poort heeft gebracht en kijkt nog één keer naar de wereld waar hij vandaan kwam, want misschien komt hij nooit meer terug. David draait zich om en loopt door de poort, de deuren sluiten zich geruisloos achter hem. Hij loopt de gang door naar het verre licht dat daar aan het eind van de tunnel zo verwelkomend schijnt.

Hij kan eerst niet veel zien, zo fel is het licht na het schemerduister, maar langzamerhand ontvouwt een onwerkelijk sprookjesachtig landschap zich voor hem. Zoiets heeft hij nog nooit gezien en zal hij ook nooit meer zien: een breed groen dal strekt zich onder hem uit, met kloven, sierlijke bruggen die de kloven overspannen, rivieren die zich in indrukwekkende watervallen naar beneden storten, groene weilanden, uitgestrekte landerijen en vele prachtige paleizen en tempels.

De van diep komende tranen van geluk, als een bevrijding na de vele beproevingen, stromen over zijn wangen, terwijl tegelijkertijd de angst hem aangrijpt dat dit beeld een nieuwe beproeving is en niet meer dan de zoveelste illusie. Hij loopt langzaam het pad af, het dal in. David haalt met diepe teugen adem en hij loopt voorzichtig over een heldergroen grastapijt, tussen reusachtige rotsblokken door en langs een donkergroen

dennenbos, waar hij van alles hoort bewegen. Het wordt langzaam warmer, hij trekt zijn wanten uit, doet zijn muts af en trekt zelfs even later zijn jas uit – het is ineens voorjaar geworden. Nu pas realiseert hij zich dat hij helemaal geen idee heeft wat hij zal doen of zeggen als hij andere mensen tegenkomt. Hij is alleen maar bezig geweest hiernaartoe te komen, zijn droom te volgen.

Hij loopt het pad af en komt meer mensen tegen. Ze zijn aan het werk of staan te praten, soms zit iemand te genieten in de warme zon. Na een korte kennismaking wijzen ze hem de weg naar een wit gebouw dat tegen de rotswand geplakt lijkt te zijn. Daar zal hij hun 'Dochter van de berg' ontmoeten. Als de mensen naar hem kijken, zwaait David en altijd groeten ze hem eerbiedig terug met een stralende uitdrukking op hun gezichten. David herinnert zich de kracht van het mededogen dat het volk van de Himalaya kent als resultaat van een honderden jaren lange boeddhistische traditie. Toch voelt hij enige irritatie bij deze alomtegenwoordige blijdschap, al ervaart hij tegelijkertijd de kracht van deze vredelievende plek. De laatste klim over steile trappen is zwaar en hijgend betreedt hij het voorplein van het complex. Daar is niemand om hem te begroeten of de weg te wijzen, maar hij gaat ervan uit dat hij geacht wordt zelf de weg te kennen. Aan de overkant van het plein ziet hij een grote deur openstaan. Hij loopt erdoor naar een binnenruimte, waar zijn mond openvalt van verbazing: zo'n kleurenpracht heeft hij nog nooit gezien. In Shambala weten ze het leven te vieren.

Hij steekt de zaal over naar het andere eind waar een tweede deur is. Als hij die opent, komt hij in een donkere ruimte met zachte verlichting uit verschillende hoeken. Er staat een eenvoudige houten tafel in het midden, waar een mooie jonge vrouw zit te schrijven. Ze wenkt hem als ze opkijkt en hem ziet.

Ze draagt een lang wit gewaad, als een sobere bruidsjurk. Een prachtig bewerkt zilveren sieraad omvat haar donkere haren en haar diepbruine amandelvormige ogen en lichtgetinte huidskleur verraden een Indiase afkomst. Ze is veel jonger dan David had verwacht en hij is geraakt door de ongedwongen ontvangst. Hij loopt naar haar toe, krijgt een stoel aangeboden en voelt zich door haar ontwapenende blik en vriendelijke glimlach direct op zijn gemak. Ze is even stil en kijkt hem onderzoekend aan, dan ontspant haar gezicht en lacht ze.

'Wat doe ik nou, ik zit je maar aan te staren en vergeet helemaal je iets te drinken aan te bieden.'

Ze staat op en schenkt uit een kan kristalhelder water. Geen bedienden, zoals David had verwacht, geen statige troon, nee, alleen een sobere setting in een grote zaal en een uitzonderlijk mooie Indiase vrouw.

'Welkom, David. Ik weet dat je een zware tocht hebt gehad voor je hier aankwam. Dat je hier bent, betekent dat je de loutering goed hebt doorstaan en in vrijheid hier kunt verblijven.'

Ze kijkt hem opnieuw aandachtig aan.

'Mijn naam is Shailaya, dat betekent Dochter van de Berg. Hoewel mijn ouders me deze naam gaven, is het nu een erg toepasselijke naam, vind je niet?' vraagt ze, en glimlacht met een grote innerlijke warmte. 'We zien weinig mensen uit de buitenwereld. Daarom stellen wij het op prijs dat je hier enige tijd in ons midden verblijft en vervolgens de keus maakt of je wilt blijven of weer terug wilt gaan. Daar ben je helemaal vrij in. Er is een woonruimte voor je, die je gemakkelijk zult vinden. Ik weet dat je ons lang hebt gezocht.'

'Ja, ik zoek mijn hele leven al naar mijn bron. Toen ik door het verlies van mijn geliefde in mijn eenzaamheid mijn levensgeluk verloren was ben ik op reis gegaan en uiteindelijk hier terechtgekomen,' zegt David. 'Intussen heb ik al veel van mijn vragen beantwoord gekregen en er zijn nieuwe vragen bij gekomen. Het belangrijkste inzicht kreeg ik op het moment dat ik hoorde dat mijn geliefde overleden was en het me duidelijk werd dat mijn bron niet buiten mij te vinden is, maar ergens diep in mezelf.'

'Je weet het al,' zegt Shailaya. 'Je bent inderdaad zelf de bron, maar de weg is nodig om er contact mee te krijgen. Als ik het goed begrijp, heb je ervaren dat je geliefde je bron was, waardoor je in je verlangen de eenheid van voor je geboorte terug te vinden, van haar afhankelijk bent geworden in de symbiose die je hebt gecreëerd.'

Een rode blos kleurt zijn wangen.

'Ik schaam me omdat ik haar als mijn bron heb gezien, ik voelde me vernederd door mijn afhankelijkheid van haar en machteloos in mijn vruchteloze pogingen in de eenheid met haar te blijven, maar ik wist niet hoe ik terug kon keren naar mijzelf om mijn eigen kracht te vinden.'

'Door naar Shambala te komen heb je getoond dat je die weg inmiddels hebt gevonden.'

Verschillende vragen rijzen bij hem op, maar ze voorkomt zijn vragen en vervolgt, terwijl ze ontspannen achteroverleunt.

‘Shambala is een oeroude plaats, van voor het begin van de tijd, verbonden aan een andere dimensie buiten de aardse werkelijkheid. Shambala is verbonden met een hogere dimensie van het bewustzijn, het bovenbewuste, waarmee in potentie iedereen met de juiste instelling in contact kan komen. Dit bovenbewuste is eeuwig en vrij, verheven boven de beperkingen van tijd en ruimte, en alles wat zich hier materialiseert is een afspiegeling van de eenheid van het universum.’

‘Wij spreken over spiritualiteit als we het hebben over onze verbinding met het universum en het bovenbewuste,’ zegt David, omdat hij wil begrijpen wat ze zegt. ‘Is dat wat je bedoelt?’

‘Spiritualiteit is in onze begrippen alles wat een mens ertoe aanzet om uit te stijgen boven zijn beperkte materiële wereld,’ antwoordt Shailaya. ‘Als we ons egoïsme, onze begeerten, angsten en inertie achter ons laten, stappen we op het spirituele pad.’

‘Waarom is het nodig ons egoïsme en onze begeerten te overstijgen?’ vraagt David vasthoudend.

‘Omdat zij ons tot slaaf maken,’ antwoordt Shailaya. ‘De kern van het spirituele pad is dat we leren de chaotische en deregulerende krachten in onszelf te beteugelen, zodat we bevrijd worden van verslavingen en van de beperkingen die de wereld op ons legt. De materie in onze wereld is een manifestatie van het collectieve karma en het totale universum is een weerspiegeling van ons bewustzijn. We onderwijzen hier hoe iemand de meest subtiele energieën in zijn lichaam kan beheersen op het pad naar verlichting. Verlichting moet je niet opvatten als het romantische westerse begrip, maar als het bereiken van Nirvana: het uitdoven van de verlangens waardoor het lijden wordt opgeheven en er geen wedergeboorte meer hoeft plaats te vinden, voorbij elk karma. Dan ben je werkelijk vrij, wat we *Moksha* noemen. Als dit inzicht je bereikt, is er alleen maar leegte.’

‘Ik heb die leegte en het alomtegenwoordige besef van de eenheid van het universum ervaren,’ zegt David zacht.

‘Dat zie ik in de open rust in je ogen David. Dan zul je zeker hier een goede voedingsbodem vinden voor je verdere pad. Wij beschouwen het als een stap in iemands ontwikkeling, als leegte geen begrip meer is maar een ervaring. Alles mag hier ervaren worden. De opgave is om er geen betekenis aan te verbinden. Wij benadrukken dat het voor mensen veel effectiever is om te genieten, en de energie van hun plezier te richten op een snel en krachtig pad tot de balans van *prana*, de gebonden levensenergie en de onthechting daarvan. Hoewel andere tradities eerder soberheid en onthechting aanmoedigen, is dit volgens ons de beste wijze om ons waardevolle menselijke potentieel te benutten.’

Shailaya ziet zowel het begrip bij David dagen als de brandende vragen op zijn lippen.

‘De kern van het leven in Shambala is dus acceptatie?’

‘Ja, acceptatie van alles: dingen, mensen, wijzelf, gebeurtenissen, gevoelens en verlangens. Alles is goed, ik ben goed, jij bent goed, we zijn altijd op het juiste moment op de juiste plek. Het enige wat we hoeven te doen, is het met volle aandacht accepteren van onze volledigheid. Zoals Lao Tse het zei: “*Het enige wat er te doen is, is zijn.*” Wij lopen het pad dat de weg weer vrij kan maken naar onze natuurlijke staat van zijn. De weg daarnaartoe is een weg door alle verlangens heen, een liefdesweg die, door middel van totale zelfacceptatie, alles in ons op zijn plek laat vallen.’

Het duizelt David. Hij begrijpt wat Shailaya zegt, maar hij voelt ook de implicaties van haar woorden. Alles wat hij heeft verlangd te weten, alles waar hij naar heeft gezocht, leeft hier in Shambala in het volle bewustzijn. Dit is de plek die hij heeft gezocht en gevonden.

Shailaya leest zijn gedachten en ze glimlacht naar hem, want ze is blij voor hem. Ze weet dat zijn verblijf hier een belangrijk onderdeel is van zijn queeste, die door hogere machten vanuit de onstoffelijke wereld gestuurd wordt.

‘Ik nodig je uit om jouw pad met ons te delen. In het delen kun je je inzichten in jezelf verankeren, en wij kunnen leren van jouw worstelingen. Dat is nodig, omdat wij soms in de vrede en schoonheid van Shambala de kansen van groei en ontwikkeling niet zien die in pijn en kwelling liggen besloten. Het hoge niveau van bewustzijn dat wij hier hebben bereikt, is weinig waard als we in zelfgenoegzaamheid blijven.’

David knikt.

‘De kern van de boodschap draait om het leven in het moment. Er is geen ander moment dan het hier en nu om je ervaringen in te plaatsen. Alles wat je buiten het hier en nu plaatst, doet de stroom van het leven stokken. Alleen in het hier en nu kun je in vrede zijn met het leven.’

De volgende avond neemt David, na een lange nachtrust, waarin hij niet alleen de vermoeienissen van de tocht achter zich liet, maar ook de vele nieuwe ervaringen in Shambala verwerkte, deel aan een samenkomst, een *satsang* in de prachtig gedecoreerde voorzaal waar hij Shailaya heeft ontmoet. De man die naast hem zit, legt geduldig uit dat deze *satsang* een samenkomst in waarheid is, waar geopenbaard kan worden wat er al in de voortdurende stilte aanwezig is.

‘Ik ben al zo lang op zoek naar de waarheid,’ zegt David. ‘Hebben jullie daar een methode voor gevonden?’

‘Nee,’ glimlacht de man. ‘Er zijn geen specifieke methoden of technieken, we hebben wel een protocol dat we soms volgen. In onze *satsang* zoeken we juist niet, omdat we in het delen van onze ervaringen kunnen zien wie we werkelijk zijn. Daarom is het enige wat nodig is je bereidheid en het verlangen om jezelf te zien zoals je bent, zonder oordelen.’

David begrijpt hoe belangrijk het is dat hij hier is.

‘We delen zonder omzichtig te zijn of iets te forceren, want alleen in dat smalle midden vinden we de waarheid,’ zegt de man nog en hij wendt zich tot de andere aanwezigen. Ze zitten in een grote cirkel.

David laat deze laatste woorden tot zich doordringen en beseft dat een krachtige openheid van hem wordt gevraagd, precies op het kwetsbare midden tussen zorgvuldigheid en daadkracht.

Shailaya komt binnen en neemt plaats op de voor haar gereserveerde plaats in de cirkel. Iedereen wordt stil als ze alle aanwezigen, jong en oud, aandachtig aankijkt. Ze sluit haar ogen en iedereen volgt haar hierin tot het subtiele geluid van een sitar door de stilte fluistert en hem intenser maakt. Als de muziek wegsterft opent David zijn ogen en ziet dat ook de anderen dat hebben gedaan.

‘Welkom, lieve mensen,’ begint Shailaya. ‘Vandaag is David gearriveerd en we hebben hem welkom geheten in onze gemeenschap.’

Velen kijken naar David met een welwillende blik en hij voelt zich, enigszins verlegen onder de plotselinge aandacht, opgenomen en op zijn plaats, wat hem een diepe voldoening schenkt. Hij voelt dat dit het moment is waarin iets van hem wordt verwacht. Hij staat op.

‘Mensen, dank jullie wel voor wat jullie mij geven door me hier met zoveel gastvrijheid te ontvangen. Ik voel de liefde en de warmte die jullie hebben en ik ben blij dat ik hier mag zijn. Nu ik hier ben, beseft ik dat ik ook mezelf wil geven aan de mooie gemeenschap die jullie hier hebben. Ik heb veel mensen gekwetst in mijn leven, omdat ik mijn eigen leed en onlust niet wilde dragen en daar anderen mee belastte. Ik weet nu hoe moeilijk het is mezelf te dragen en niet anderen verantwoordelijk te maken voor mijn zielenheil. Dat is mijn waarheid en ik dank Shailaya voor haar inspirerende eerste woorden.’

David gaat weer zitten en voelt in zijn onzekerheid schaamte omdat hij, een vreemdeling, zomaar als eerste het woord heeft genomen. Hij weet niet of zijn inbreng wel binnen het protocol past waar zijn buurman het over had, maar deze legt een geruststellende hand op zijn schouder.

‘Dank je David,’ zegt Shailaya kalm en ontspannen, zonder enig spoor van angst, opwinding of verlegenheid. ‘Vandaag zal ik met jullie spreken over de ontwikkeling van ons bewustzijn. Het bewustzijn van de mens verloopt in drie fasen en de aarde bevindt zich in de overgang naar de tweede fase.’

Ze kijkt rond en ziet dat iedereen aandachtig luistert en soms aantekeningen maakt.

‘Voor degenen die nieuw hier zijn,’ en ze kijkt ook naar David, ‘weet dat je me altijd mag onderbreken voor een vraag of opmerking.’

Ze zwijgt even en sluit haar ogen voor ze verdergaat.

‘De mensheid bevindt zich in de pre-rationele fase, net zoals elk mens zijn leven begint als lichamelijk-zintuigelijk wezen. Het christendom en de Islam zijn, net zoals alle religies, pre-rationele mythes. Ik wijs religies niet af, maar benadruk wel dat beslissend voor de waarde van een religie is of de religie tot in haar haarvaten een krachtige en levende moraal vertegenwoordigt. Anders leidt een religie gemakkelijk tot vooringenomenheid en onderdrukking, waarin dogma’s zegevieren en ontwikkelingen stagneren. Na deze onbewuste of prepersoonlijke fase komt de rationele of mentale fase, de periode waarin het verstand als meest

logische hulpmiddel de mens uit zijn emotionele betrokkenheid kan halen en ons een stap verder op onze weg naar beschaving brengt. We kunnen tot de dag van vandaag zien welke zegeningen de wetenschap en welke gesels het vernietigende materialisme van deze fase heeft gebracht.'

Een lange rijzige man steekt zijn hand op en roept haar naam. Hij is gekleed in een donkerrode mantel en heeft een voorname uitstraling. 'U zegt dat de mensheid in de overgang is naar de rationele fase, maar dat is toch al eeuwen zo, want na de periode van de Verlichting heeft het verstand immers gezegevierd?'

'De Verlichting heeft in de achttiende eeuw de weg geopend naar een rationeler wereldbeeld, waarin de moed om onafhankelijke kennis als bron van het denken te nemen vooropstond. Echter rationaliteit is pas bereikt als we onze emoties volledig in ons mentale lichaam hebben geïntegreerd en dat is nog lang niet zo. We kunnen vaak onze emoties nog niet eens naar behoren definiëren, laat staan beheersen. De rationele fase is inderdaad een belangrijke fase, maar het bijgeloof en de grote aanhang van onderdrukkende wereldreligies wijzen erop dat de pre-rationele fase nog lang niet voorbij is.'

'En de huidige spirituele ontwikkeling dan?' vraagt David, die zich de gesprekken met Eva hierover herinnert. 'Die wijst toch ook op een verdere ontwikkeling, zelfs voorbij de rationele fase?'

'Nu komen we op het onderwerp dat ik met jullie wil bespreken,' zegt Shailaya. 'Dank je daarvoor, David. De derde fase, de spirituele fase ofwel de transpersoonlijke of bovenbewuste fase, is net als de eerste fase non-rationeel en zorgt daarom voor grote verwarring. Deze verwarring leidt ertoe dat sommige spirituele bewegingen als een weg naar hogere vormen van bewustzijn worden gezien, terwijl het vaak pre-rationele bewegingen zijn die weinig te maken hebben met de kracht van het hogere collectieve bewustzijn, dat zich uitdrukt in liefde, compassie en vergevingsgezindheid. Dat verschilt immers fundamenteel van het lagere collectieve bewustzijn, zoals dat tot uitdrukking komt in primitieve neigingen als lust, haat of wraak of in populisme. Mensen laten zich leiden door angst en slachtofferschap, maar ook in de veronderstelling dat mystieke spiritualiteit gelijk staat met orakels raadplegen of zwemmen met dolfijnen. Tegelijkertijd zijn transpersoonlijke ervaringen geen terugval uit het rationele tijdperk in ouderwetse religieuze ervaringen of dogmatiek. Zij zijn een verdere fase in het bewustzijn na de rationele fase, die daarmee een belangrijke opstap is naar verdere bewustzijnsvorming en kan helpen de pre-rationele en de transrationele fasen te onderscheiden. Het verschil met religie, dat stamt uit de pre-rationele fase, is dat religie zich baseert op een uiterlijke autoriteit en spiritualiteit op een innerlijke autoriteit. Dat geeft ook precies het verschil weer tussen de eerste en de derde fase.'

De aanwezigen hangen aan Shailaya's lippen, want ze weten dat dit een belangrijke boodschap is.

'De opgave van Shambala is om ons voor te bereiden op deze spirituele fase en dat doen we door ons steeds weer bewust te zijn van dit verschil. Wij werken er immers aan om in de transpersoonlijke fase te komen en te blijven. Als we het onderscheid niet kennen, zien we primitieve vormen van bewustzijn aan voor hogere vormen en gaan we dwalen en onszelf voor de gek houden, terwijl achter onze ruggen de fundamenten van Shambala instorten. Mijn boodschap is: help elkaar de echtheid en het hogere te onderscheiden van onechtheid en het lagere. Dat doen we als we ons van onze hogere, transrationele, waarden bewust worden, elkaar ermee confronteren en ernaar leven.'

Shailaya kijkt rond om te zien of er nog vragen zijn. Een vrouw in een mooie kleurige sari staat op en neemt het woord.

'Kunt u een voorbeeld noemen van een spirituele ervaring die juist geen rationele of pre-rationele ervaring kan zijn?' vraagt ze met een krachtige stem.

'De vrede die in onze harten woont en elk begrip te boven gaat, is een spirituele ervaring, die niet met het verstand, maar wel met het hart kan worden begrepen,' antwoordt Shailaya zonder aarzeling. 'Het is dus vergeefse moeite vrede te zoeken in de gewone wereld of in ons persoonlijke leven. De pre-rationele, maar ook de rationele fase kent geen vrede, hoogstens een onderwerping of een wapenstilstand. Ons Hogere Zelf bezit een authentieke en vanzelfsprekende vrede die alleen door spirituele ontwikkeling werkelijk ervaren kan worden. Daarmee is vrede een innerlijke stille waakzaamheid vanuit de liefde in je hart, zonder gedachten en gevoelens.'

'Waraan kun je herkennen dat je ontwaakt bent?' vraagt een tengere vrouw met lang, donkerblond haar.

‘Dat herken je niet, Laranya, dat weet je,’ antwoordt Shailaya eenvoudig en ze sluit even haar ogen. ‘Maar ik kan je wel enkele kenmerken noemen, die je op je pad kunnen helpen. Als je spiritueel ontwaakt bent, is er alleen maar het hier en nu als enige plek van waarachtigheid en vreugde, zoals de stilte in het oog van de storm. *Altijd, nooit* en uitspraken over *de rest van mijn leven* zijn leugens, er is alleen *nu*. In de leegte van het nu draag je alle pijn en alle ongemak, hou je van je onzekerheid, twijfel en aarzelingen en neem je ervaringen zoals ze zich voordoen. Alles is immers al geaccepteerd door jouw bestaan. Je gedachten en gewaarwordingen herbergen geen waarheid in zich en zijn niet van jou; ze komen en gaan als de golven op de oceaan van jouw bewustzijn. De waarheid hoeft niet ontdekt te worden, je hoeft je deze alleen maar te realiseren: jij bent waarheid. En als het een keer niet lukt dat zo te voelen, omarm het, want de perfectie omvat ook het imperfecte. Wees in vrede met waar je bent, ook al verlang je naar iets anders. Dit pad zal je niet automatisch gelukkiger maken, maar wel echter, want het enige werkelijke leven vind je in het hier en nu.’

‘Hoe kunnen we die innerlijke vrede bereiken, Shailaya?’ vraagt een oude man. ‘Misschien heb ik het al op mijn leeftijd bereikt, maar dan zou ik het toch moeten herkennen?’

‘Ik denk dat je die innerlijke vrede al vrijwel bent binnengegaan, beste Gyan,’ antwoordt Shailaya vrolijk. ‘Maar als je nog verder wilt komen, mediteer dan dagelijks door steeds een van je waarden als uitgangspunt te nemen en merk op hoe verbonden ze zijn.’

Als het centrale delen is overgegaan naar gesprekken tussen kleine groepjes verlaat Shailaya de zaal. Het is alsof er een licht dooft als ze de deur door gaat en de geïnspireerde focus van de bijeenkomst verdwijnt, zodat de gesprekken langzaam afdalen naar het niveau van de aardse worsteling.

Op de suggestie van Shailaya heeft David zich verbonden aan een groep van zes bewoners van Shambala, die regelmatig bij elkaar komen om elkaar bij te staan in hun ontwikkeling. Er zijn veel van deze kringen, als een vernieuwende leefvorm in plaats van het huwelijk of het gezin, al bestaan deze vormen ook in Shambala. Door regelmatig op een liefdevolle wijze samen te komen in hun kring, krijgen innerlijke conflicten geen kans uit te groeien en te woekeren en ervaren ze een sterke onderlinge verbondenheid, die zich transformeert tot een hoger bewustzijn van de eenheid waarin ze bestaan. Een individu staat niet alleen, maar doorloopt zijn ontwikkeling in direct contact met anderen. De Awaki-kring, ‘wakker’, zoals Shailaya hun groep heeft genoemd, stimuleert iedereen om volledige aandacht voor elkaar te hebben en alles te doen om te voorkomen dat hun contact oppervlakkig en betekenisloos wordt. David merkt dat het belangrijk is om elk afwijkend gevoel te delen, omdat deze gevoelens het begin kunnen zijn van een afdwaling van het pad dat hij wil lopen – en elke afdwaling maakt het lastiger om weer terug te keren.

David brengt de daaropvolgende jaren in Shambala door en hij ervaart regelmatig de eenheid met zijn bron in zijn dagelijkse leven. Het is een ervaring die volkomen verschilt van het weten dat de bron in hemzelf zetelt, terwijl hij ook beseft dat hij nog een lange weg kan afleggen naar nog onbekende diepten in zijn bron. Zijn bron is tijdloos en ruimteloos en is onderdeel van zijn bewustzijn. Met dit groeiende besef wordt zijn aanwezigheid in Shambala in toenemende mate neutraal en onnodig, zeker omdat hij zich regelmatig bewust is van de noden in de zo ver weg gelegen wereld. Als hij het gevoel heeft dat de tijd rijp is, deelt hij op de eerstvolgende bijeenkomst van zijn Awaki-kring zijn besluit mee.

‘Ik ga terug de wereld in,’ vertelt hij zijn vrienden. ‘Ik ben hier vijf jaren geweest, hoewel, waren het inderdaad vijf jaren? Ik weet het niet. Het was een bijzondere en vruchtbare tijd. Ik heb met jullie kunnen oefenen in een nieuwe manier van leven en nu weet ik dat mijn plaats ook in het gewone leven van alledag is, hoe verleidelijk het ook is om me hier te verstoppen voor het leed en de ontoereikendheid van het aardse bestaan. Shambala belichaamt voor een deel een andere wereld en zolang dat zo is, strekt mijn verantwoordelijkheid zich ook uit tot alles wat er elders gebeurt, hoeveel recht ik ook heb op mijn geluk – misschien wel juist omdat mijn recht op mijn geluk niet anders is dan het recht van ieder ander.’

Zijn vrienden schrikken van de onverwachte boodschap, want hij is hier, in vergelijking met de andere inwoners van Shambala, nog niet zo lang. Sommigen zijn jaloers dat David de moed heeft om dit paradijs in te ruilen voor de onvoorspelbare buitenwereld. Door de aankondiging van zijn vertrek worden ze bovendien geconfronteerd met de belangrijke vraag voor iedere inwoner van Shambala: het inruilen van de veiligheid en

geestelijke rijkdom van Shambala voor een ongewis bestaan in de vaak kille buitenwereld. Ze weten allemaal dat iemand die is vertrokken, nooit meer zal terugkeren.

‘Shailaya, ik heb de afgelopen jaren veel geleerd,’ zegt David als hij voor de laatste keer samen met haar is. ‘Ik ben absoluut gecommitteerd om een waarachtig leven te leiden, maar ik ben soms te veel op mezelf gericht en houd te weinig rekening met anderen. Er is nog pijn over onvervulde verlangens, ook seksueel, ik voel me soms eenzaam, eet af en toe ongezond voedsel en wil mijn pijn verdoven met alcohol of hard werken. Soms geef ik daaraan toe en dat voelt dan als een nederlaag. Misschien zou ik nog veel langer in Shambala moeten blijven, maar hoe kan ik leren consistent te zijn met de intenties die ik heb gecreëerd en nog zal creëren?’

‘Je hoeft niet in Shambala te blijven om je verder te ontwikkelen en vrij te worden. Onze persoonlijke ontwikkeling is een innerlijk proces. Ons innerlijke werk is ten diepste verbonden met ons uiterlijke werk in de wereld. Shambala is ontstaan vanuit de wetenschap dat de derde, spirituele fase in de ontwikkeling van de mensheid voorbereid moet worden.’

Ze zitten tegenover elkaar in de lotushouding, de Padmasana, die hij na veel oefening enigszins beheerst. Ze kijken elkaar lang aan, zwijgend, en David voelt de rijkdom van zijn verblijf in Shambala, maar ook de beklemming over zijn nakende vertrek.

Zo nemen ze afscheid van elkaar, een afscheid dat David met zich meeneemt de wereld in. Welgemoed staat hij op en vertrekt zoals hij gekomen is: alleen. Hij neemt alleen mee waarmee hij kwam, want alles wat hij hier heeft ontvangen behoort Shambala toe. Het afscheid is moeilijk, vele dagen is hij bezig om afscheid te nemen van de mensen die hij hier heeft ontmoet en met wie hij een intense band heeft opgebouwd, vooral de leden van zijn Awaki-kring.

Ondanks zijn mistroostig gemoed loopt David vastberaden de steeds kaler wordende berg op naar de pas die Shambala scheidt van de gewone wereld. Hij kijkt niet om, bevreesd als hij is dat hij dan toch verleid zal worden om terug te keren naar deze goddelijke plaats, waar het leven zich in een andere dimensie voltrekt. Pas als hij door de poort loopt, kijkt hij nog één keer achter zich, maar hij kan Shambala al niet meer zien door de nevelen waarin het is gehuld. Plotseling bedenkt hij dat Shambala misschien alleen maar een illusie is, een wereld die zich in een andere werkelijkheid bevindt.

David doorvoelt zijn verlangen om terug te keren en zich over te geven aan het pure, zuivere leven in Shambala, maar de weg achter hem is verdwenen. Iets trekt hem terug naar de wereld. Hij voelt zijn verantwoordelijkheid om daarin een rol te spelen en het leven te leven zoals iedereen: een leven met alle pijn en vreugde, alle worstelingen en kansen die horen bij het menszijn.

Resoluut draait hij zich om, de donkere gang en de nu openstaande poort door. De deuren sluiten zich geruisloos achter hem. In een vlaag van onzekerheid draait hij zich om en probeert ze weer te openen, maar ze blijven gesloten. Hij kan nu echt niet meer terug. Met een pijnlijk hart loopt hij de berg af en begint aan de lange tocht naar huis, waar zijn huis zich ook mag bevinden, want hij heeft nog niet het minste besef waar zijn weg hem zal brengen. Het interesseert hem ook niet, want hij is zelf zijn eigen weg. Zijn bron draagt hij met zich mee, in vol bewustzijn.

Han Bekkers/ 2 september 2023

Han Bekkers
Leiderschap en advies

- *Bestuurlijk en strategisch advies*
- *Organisatieontwikkeling*
- *Interim- en programmamanagement*
- *Coaching, therapie en teamontwikkeling*

Adres: Rijksweg 146 6573 DG Beek Ubbergen | Mobiel: +31 (0)6 5138 8667 | E-mail: info@hanbekkers.nl |
Internet: www.hanbekkers.nl

Nu beschikbaar: 'Reis naar de bron', mijn debuutroman, een meeslepende vertelling over liefde, pijn en bezieling. Bestellen kan via info@hanbekkers.nl

Ook verkrijgbaar: 'De druppel en de oceaan'. Het Handboek voor persoonlijk leiderschap. Derde herziene druk.